

Angelika Timusk
Riigihangete vaidluskomisjon
vako@fin.ee
Tartu mnt 85, 10122 Tallinn

Teie 17.07.2025 nr 12.2-10/165

Meie 25.07.2025 nr 5-7/25-71-5

SEISUKOHT

vaidlustaja 21. juuli 2025. a seisukohale riigihankevaidlustusaj nr 12.2-10/165

Hankija:	Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus Registrikood: 77001613 Lõõtsa tn 8a, 11415 Tallinn
Hankija esindaja:	Fredy Bogomolov e-post: fredy.bogomolov@rit.ee
Vaidlustaja:	osaühing BPW Consulting Registrikood: 10560025 Maakri tn 23a, 10145 Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond
Vaidlustaja esindaja:	juhatuse liige Ago Meister e-post: info@bpw-consulting.com
Kolmas isik:	HEISI IT OÜ Registrikood: 12765966 Pärnu mnt 105, 11312 Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond e-post: info@heisi.ee

Austatud riigihangete vaidlustuskomisjoni juhataja Angelika Timusk

Hankija on seisukohal, et vaidlustaja 21. juuli 2025. a täiendavas seisukohas ega vaidlustuses ei nähtu aluseid hankija otsuste kehtetuks tunnistamiseks. Vaidlustaja etteheited hankija suhtes on ainetud ning vaidlustaja nõude rahuldamine tooks kaasa hankija poolt hankemenetluses kehtestatud nõuete ning riigihangete seaduses sisalduvate nõuete rikkumise hankija poolt. Hankija palub Riigihangete vaidlustuskomisjonil jätta vaidlustus rahuldamata.

1. Vaidlustaja heidab hankijale ette uurimispõhimõtte rakendamata jätmist. Vaidlustaja hinnangul nõuab proovitöö hindamisel läbi testimiskeskkonna 0%-line tulemus automaatselt täiendavat kontrolli. Hankija sellega ei nõustu ning ka vaidlustaja ise on kinnitanud, et tegemist on olnud vaidlustaja kui pakkuja veaga (mingi osa proovitööst on jäänud esitamata, mis on tinginud automaatkontrollis madala

tulemuse).

2. Vaidlustaja viitab Riigikohtu 13. juuni 2013. a otsusele asjas 3-3-1-24-13 punktile 26, milles kohus rõhutab, et „Hankija otsus peab olema põhjendatud ja kontrollitav (RHS § 39 lg 6). Hankija ei või tugineda pelgalt oletustele.“ Hankija nõustub Riigikohtu konstateeringuga ning leiab, et hankija otsused on põhjendatud ja kontrollitavad ega tugine oletustele. Hankija jaoks on arusaamatu, millist oletust vaidlustaja hankijale ette heidab, kuivõrd tegemist on automaatse kontrollsüsteemiga, mille kasutamisest teadsid kõik pakkujad ette kuivõrd see oli sätestatud hanke alusdokumentides.
3. Veel enam, sama lahendi samas punktis on Riigikohus selgitanud, et „/.../ olulise faktilise asjaolu uurimata jäämine ei pruugi hankemenetluses tähendada igal juhul hankija otsuse kehtetuks tunnistamist, kui vaidlustus- või kohtumenetluses leiab see asjaolu siiski tõendamist.“ Käesoleval juhul puudub poolte vahel vaidlus, et proovitöö esitati mittetäielikult. Vaidlus seisneb selles, kas seda sai parandada proovitöö hindamise raames või mitte läbi selgituste. Hankija on seisukohal, et see võimalik ei ole. Asjakohased selgitused on hankija andnud enda vastuses vaidlustusele ning menetlusökonomikast lähtuvalt ei pea vajalikuks neid korrata.
4. Hankija kohustus on eduka pakkuja välja selgitamiseks hinnata pakkumusi vastavalt hindamiskriteeriumitele ja -metoodikale (RHS § 117 lg 1 ja riigihanke alusdokumendid p 9). Hankija on kõiki proovitöid hinnanud vastavalt alusdokumentidele. Seega on vaidlustaja etteheited hankijale ainetud. Hankija poolt läbiviidud pakkumuste kontroll on olnud põhjalik ja sisuline.
5. Vaidlustaja leiab üheselt, et 0% tulemus pidi viitama tehnilisele probleemile. Hankija kogemus seda aga ei kinnita. Asjakohased selgitused on hankija andnud enda vastuses vaidlustusele ning menetlusökonomikast lähtuvalt ei pea vajalikuks neid korrata. Hankija hinnangul tuleb proovitööd vaadata terviklikult ning pakkumuse terviklikkuse, sh proovitöö terviklikkuse, eest kannab vastutust üksnes pakkuja. Hindamisel poleks ilmnenu vaidlustaja poolt kirjeldatud probleemi, kui pakkuja oleks algses pakkumuses kaasa pannud kogu vajaliku informatsiooni, sh puuduvad konfiguratsioonifailid. Hankija hinnangul ei ole võimalik täiendavaid dokumente võimalik esitada siis kui hindamine on läbiviidud. Hankija hinnangul oleks tegemist pakkumuse muutmisega.
6. Hankija peab vajalikuks täpsustada, et hindamismetoodika kohaselt ei tulenenud punktide kaotus üksnes Coverage mõõdiku väärtuse mittevastavusest piirväärtustele, mis tulenes konfiguratsioonifaili puudumisest. Proovitööde hindamismetoodika punktis 3 on sätestatud: „Lahendus vastab pea täielikult (kuni 1 puudus) hanke nõuetele, mis hõlmab tehnilist kirjeldust (Lisa 2) koos selle lisadega.“ See tähendab, et maksimaalse tulemuse saavutamiseks on ühe puuduse olemasolu lubatud.
7. OÜ BPW Consultingu hindamistulemus oli mõjutatud mitmest probleemist, mitte ainult Coverage mõõdiku väärtuse mittevastavusest piirväärtustele. Need probleemid on toodud välja hindamisotsuse põhjenduses. Seetõttu ei ole õige vaidlustaja järeldus, et 10 punkti kaotus tulenes ebaproportsionaalselt ühest tehnilisest veast.
8. Viide punktide jaotuse ebaproportsionaalsusele on hankija hinnangul ennatlik. Vaidlustajal oli teadmine hindamismetoodikast hanke algusest saadik ning kui vaidlustaja leidis, et tegemist on ebaproportsionaalse meetmega hindamise, tulnuks vaidlustajal vaidlustada hanke alusdokumendid.
9. Vaidlustaja leiab täiendava seiskoha punktis 3.1, et „Hankija seisukoha punkt 2.16: "Sonar test tuvastas kõigil kolmel esitatud proovitööl hälbed nõutud määra." See on oluline tunnistus:
 - Kui kõigil pakkujatel on sarnane probleem, viitab see tööriista või nõuete probleemile
 - RHS § 3 p 2 (võrdse kohtlemise põhimõte) nõuab sarnaste olukordade sarnast käsitlemist
 - Hankija ei saa karistada ühte pakkujat süsteemse probleemi eest.“
10. Hankija hinnangul on vaidlustaja meelevaldselt sisustanud hankija seisukohas esitatut. Hankija seisukoha mõte oli, et mitte ainult vaidlustaja pakkumuses ei esinenud puudused, vaid puudused esinesid kõigi proovitööde puhul. Oluline on rõhutada, et tegemist ei olnud sarnaste probleemidega ning tegemist ei ole kindlasti hankijapoolse süsteemse probleemiga.

11. Kõigil kolmel pakkujal esines hälbeid nõutud SonarQube'i kvaliteedimõõdikutest, kuid mitte otseselt testide katvuse (coverage) näitaja osas. Erinevate pakkujate puhul ilmnesid erinevad probleemid, mis on ootuspärane, arvestades, et SonarQube hindab koodi kvaliteeti mitmekülgsest ja mitmes kategoorias.
12. Hankija rõhutab, et tegemist ei ole süsteemse probleemiga. Hanke alusdokumentides oli välja toodud, et kasutatakse SonarQube'i ning Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuses kasutatavaid kvaliteedimõõdikuid. Kõigil pakkujatel, sh vaidlustajal, oli võimalus enne pakkumuse esitamist ise sama tööriista koodi kvaliteedi kontrollimiseks kasutada. Sellise kontrolli teostamisel oleks vaidlustaja saanud veenduda oma pakkumuse terviklikkuses.
13. Punktis 3.2 toodud argumentatsioon on hankija hinnangul arusaamatu. Juhul, kui hankija oleks andnud võimaluse enda proovitööd täiendada (lisada puuduolevad konfiguratsioonifailid), oleks tulnud hankijal anda võimalus ka teistel pakkujatel oma proovitöös sisalduvad puudused kõrvaldada. Sellisel juhul oleksid kõik proovitööd saanud maksimaalse tulemuse ning hankija jaoks oleks muutunud ebamõistlikuks üldse proovitööd küsida ja seda hinnata.
14. Vaidlustaja proovitöös esinevad puudused (tervikuna, mitte üksnes konfiguratsioonifailide puudumine) annavad hankija jaoks teadmise, milliselt vaidlustaja tööde teostajana oma töid teeb. Kõrge kvaliteediga proovitöö annab hankija jaoks kindlust, et tõenäoliselt on ka hanke esemeks olevate arendustööde kvaliteet kõrge.
15. Veel viitab vaidlustaja haldusmenetluse seaduse §-is 6 sätestatud uurimispõhimõttele. Hankija nendib, et ehkki vaidlustuskomisjoni ja kohtute praktikast nähtub uurimispõhimõtte kohustus ka riigihankemenetluses, on kohtud rõhutanud, et riigihankemenetlustes on see oluliselt redutseeritum. Kusjuures haldusmenetluse seadus § 2 lg 2 sätestab, et riigihangete teostamine ja vaidlustuste lahendamine riigihangete seaduse tähenduses ei ole haldusmenetlus haldusmenetluse seaduse tähenduses.
16. Veel enam on vaidlustaja andnud üldise viite hea halduse tava ja EL õiguse põhimõtete rikkumise kohta, kuid jätnud need sisustamata. Hankijal puudub võimalus anda sisuline hinnang võimalikule rikkumisele, kuivõrd vaidlustaja pole rikkumist lahti selgitanud.
17. Muus osas jääb hankija oma esialgses seisukohas esitatu juurde. Hankija vaidleb vaidlustusele täies ulatuses vastu. Väidete puhul, millele vastamisele hankija ei ole eraldi tähelepanu pööranud, tuleb eeldada, et hankija nendega ei nõustu.

Hankija palub Riigihangete vaidlustuskomisjonil jätta vaidlustus rahuldamata ning poolte menetluskulud nende endi kanda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Fredy Bogomolov
jurist